

บทที่ ๕

แนวทางการวิเคราะห์และสรุปผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถาบันการศึกษาทุกสถาบันต้องวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของตนเองให้เหมาะสมกับบริบทและวิสัยทัศน์ของสถาบัน โดยต้องพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องในระดับชาติด้วย เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่ประเทศกำหนดและมุ่งสู่เป้าหมาย จุดเน้น จุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของสถาบัน

การวางระบบการประกันคุณภาพจะต้องประกอบด้วย การควบคุม การตรวจสอบ และการประเมินผล เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ดังนั้น ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในดังกล่าวอย่างน้อยต้องครอบคลุมระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยสถาบันต้องควบคุมให้มีการดำเนินงานตามระบบคุณภาพที่กำหนด และมีการตรวจสอบระบบคุณภาพเป็นระยะๆ โดยมีกลไกการดำเนินงานอย่างชัดเจน เช่น มีผู้รับผิดชอบ/ผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วม เมื่อครบหนึ่งปีการศึกษา ก็ต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพดังกล่าว เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีถัดไป โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะดำเนินการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาจัดทำขึ้น เป็นไปในทิศทางเดียวกับการประเมินเพื่อการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่ประกาศไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ได้กำหนดให้รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร (IQA ระดับหลักสูตร) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.๗) เป็นรายงานฉบับเดียวกันเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำรายงานของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและสามารถรายงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ และระดับสถาบัน ที่คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาจัดทำขึ้น สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรและเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ทั้งนี้ เนื่องจากวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีการประเมินคุณภาพภายใน ๒ ระดับ ได้แก่ ระดับหลักสูตร และระดับสถาบัน (วิทยาลัย) โดยการสรุปผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน แต่ละระดับ มีรายละเอียดดังนี้

๑. ระดับหลักสูตร มีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ๖ องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน

องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต

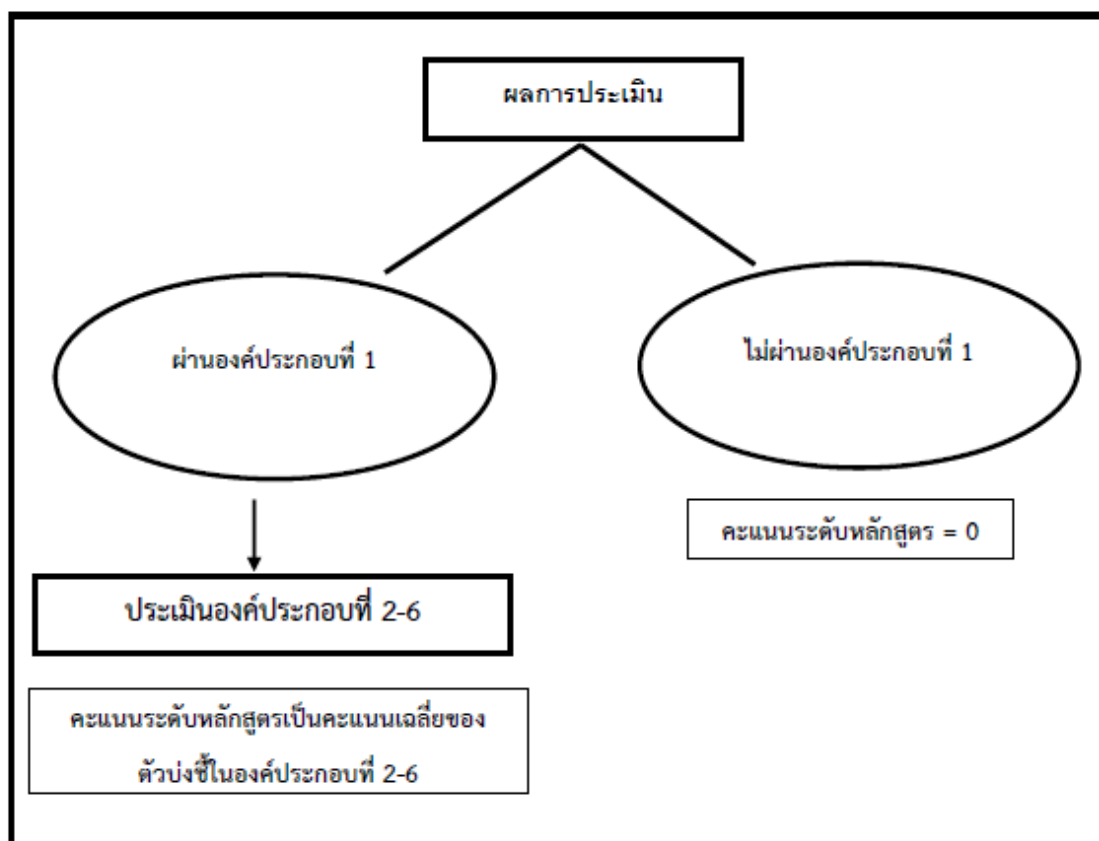
องค์ประกอบที่ ๓ นักศึกษา

องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์

องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

องค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐานเป็นองค์ประกอบที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มี ๑ ตัวบ่งชี้ จำนวนเกณฑ์ขึ้นอยู่กับระดับปริญญา หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งถือว่าหลักสูตรนั้น “ไม่ได้มาตรฐาน” และมีค่าคะแนนเป็น “ศูนย์” หากหลักสูตรนั้นมีผลการดำเนินงานผ่านทุกเกณฑ์ถือว่า เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และจะมีการประเมินคะแนนคุณภาพของหลักสูตรในองค์ประกอบที่ ๒ – ๖ ดังแสดงตามภาพต่อไปนี้

$$\text{คะแนนรวมเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนรวมของตัวบ่งชี้ ๑๓ ตัวบ่งชี้}}{๑๓}$$

ซึ่งการแปลผลจะเป็นการอธิบายว่า

คะแนนระดับหลักสูตร = ๐

หมายถึง หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน

คะแนนระดับหลักสูตร = ๐.๐๑ – ๕.๐๐

หมายถึง หลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐาน และมีระดับคุณภาพตามคะแนนที่ได้ ดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
๐.๐๑ - ๒.๐๐	น้อย
๒.๐๑ - ๓.๐๐	ปานกลาง
๓.๐๑ - ๔.๐๐	ดี
๔.๐๑ - ๕.๐๐	ดีมาก

แม้ว่าหลักสูตรไม่ผ่านองค์ประกอบที่ ๑ (การกำกับมาตรฐาน) ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/สถาบันต้องประเมินตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ ๒ ถึงองค์ประกอบที่ ๖ ด้วย เพื่อให้ทราบระดับการพัฒนาของหลักสูตรตนเอง โดยการวิเคราะห์ในรายละเอียดของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และรายองค์ประกอบ โดยไม่ต้องรายงานระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อเป็นการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพในองค์ประกอบที่ ๒ ถึงองค์ประกอบที่ ๖ เกี่ยวกับจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพของหลักสูตรต่อไป แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

องค์ประกอบที่	คะแนนผ่าน	จำนวนตัวบ่งชี้	I	P	O	คะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน ๐.๐๑ – ๒.๐๐ ระดับคุณภาพน้อย ๒.๐๑ – ๓.๐๐ ระดับคุณภาพปานกลาง ๓.๐๑ – ๔.๐๐ ระดับคุณภาพดี ๔.๐๑ – ๕.๐๐ ระดับคุณภาพดีมาก
๑	ไม่ผ่านการประเมิน						หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน
๒	คะแนนเฉลี่ยของทุกตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบที่ ๒ – ๖	๒	-	-	๒.๑,๒.๒		
๓		๓	๓.๑,๓.๒, ๓.๓	-	-		
๔		๓	๔.๑,๔.๒, ๔.๓	-	-		
๕		๔	๕.๑	๕.๒,๕.๓, ๕.๔	-		
๖		๑	-	๖.๑	-		
รวม		๑๓	๗	๔	๒		
ผลการประเมิน							

หมายเหตุ ในประเด็นตัวบ่งชี้ที่ ๓.๓ และ ๔.๓ เป็นผลลัพธ์ของกระบวนการย่อย

ตัวอย่างรายงานผลการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา
องค์ประกอบที่ ๒ - องค์ประกอบที่ ๖

จุดเด่น
๑.
๒.
จุดที่ควรพัฒนา
๑.
๒.

๒. ระดับสถาบัน (วิทยาลัย)

การประเมินระดับสถาบัน (วิทยาลัย) จะสะท้อนผลการดำเนินงานของผู้บริหารวิทยาลัยใน ๔ พันธกิจ รวมทั้งระบบการบริหารจัดการของวิทยาลัยด้วย โดยแสดงเป็นค่าเฉลี่ยในแต่ละพันธกิจ นอกจากนั้นมีการวิเคราะห์แยกเป็นปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ด้วย เพื่อให้ผู้บริหารได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนา ตามตารางต่อไปนี้

ตารางวิเคราะห์ผลการประเมินระดับสถาบัน (วิทยาลัย)

องค์ประกอบ คุณภาพ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย					ผลการประเมิน
	ตัวบ่งชี้	I	P	O	คะแนน เฉลี่ย	
						๐.๐๐ - ๑.๕๐ การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน ๑.๕๑ - ๒.๕๐ การดำเนินงานต้องปรับปรุง ๒.๕๑ - ๓.๕๐ การดำเนินงานระดับพอใช้ ๓.๕๑ - ๔.๕๐ การดำเนินงานระดับดี ๔.๕๑ - ๕.๐๐ การดำเนินงานระดับดีมาก
๑	๕	๑.๒, ๑.๓	๑.๔, ๑.๕	๑.๑		
๒	๓	๒.๒	๒.๑	๒.๓		
๓	๑	-	๓.๑	-		
๔	๑	-	๔.๑	-		
๕	๒	-	๕.๑, ๕.๓	-		
รวม	๑๒	๓	๗	๒		
ผลการประเมิน						

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินระดับหลักสูตรของทุกหลักสูตร

วิทยาลัยควรวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบด้วยตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างรายงานผลการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

องค์ประกอบที่ ๑ - องค์ประกอบที่ ๕

จุดเด่น
๑.
๒.
จุดที่ควรพัฒนา
๑.
๒.